

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 744/2016
29.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Војислав Станарчић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде РС, Основни суд у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2719/14 од 20.05.2015. године, у седници одржаној 29.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2719/14 од 20.05.2015. године у ставу II изреке, тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Крагујевцу П 274/13 од 29.11.2013. године у ставу 4. изреке у делу којим је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права личности исплати 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од 29.11.2013. године до исплате.

У осталом делу ревизија тужиоца се **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 274/13 од 29.11.2013. године, ставом 1. изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је тужена обавезана да му на име накнаде материјалне штете због неисплаћене зараде за период од 01.01.2010. до 18.09.2012. године, исплати износ од 1.495.362,21 динара, са законском затезном каматом на 1.246.398,97 динара, почев од 08.11.2012. године до исплате. Ставом 2. изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева тужиоца да се обавезу тужени да му поред досуђеног износа накнаде материјалне штете исплати још и законску затезну камату на износ од 248.963,24 динара почев од 08.11.2012. године до исплате. Ставом 3. изреке, тужена је обавезана да надлежним фондовима уплати за тужиоца за припадајуће доприносе за зараду за исти период из става 1. изреке. Ставом 4. изреке, је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца, па је тужена обавезана да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од 500.000,00 динара, са законском затезном каматом од

29.11.2013. године до исплате. Ставом 5. изреке одбијен је део тужбеног захтева за исплату накнаде нематеријалне штете за износ од још 1.000.000,00 динара преко досуђеног износа. Ставом 6. изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да му тужена на име неисплаћене накнаде трошкова превоза исплати износ од 69.769,22 динара и накнаду за коришћење годишњег одмора за 2010, 2011. и 2012. годину у износу од 376.787,51 динара, све са законском каматом од 08.11.2012. године до исплате. Ставом 7. изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 148.722,03 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2719/14 од 20.05.2015. године, ставом I изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и наведена првостепена пресуда је потврђена у ставу 1. изреке. Ставом II изреке, иста првостепена пресуда је преиначена у ставовима 4. и 7. изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужена на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части исплати износ од 500.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 29.11.2013. године до исплате. Истим је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати 98.620,00 динара.

Тужилац је благовремено изјавио ревизију против другостепене пресуде и то у ставу II изреке у делу којим је преиначен став 1. изреке првостепене пресуде (којим је одбијен захтев за накнаду нематеријалне штете) због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. ЗПП.

Бавећи се оценом дозвољености ревизије, Врховни касациони суд је нашао да нема разлога да о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној на основу члана 404. ЗПП јер је у конкретном случају ревизија дозвољена због начина одлучивања, на основу новелираног члана 403. став 2. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...55/14).

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично основана због погрешно примењеног материјалног права. Доношењем побијане одлуке није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је обављао функцију судије Општинског суда у Крагујевцу до одлуке Високог савета судства од 25.12.2009. године када му је престала судијска функција са 31.12.2009. године. Одлуком Високог савета судства од 08.12.2011. године, је одбијен његов приговор изјављен против претходне одлуке истог органа. Одлуком Уставног суда Републике Србије У 364/2011 од 18.07.2012. године, усвојена је жалба тужиоца и поништене су наведене одлуке Високог савета судства, па је наложено Високом савету судства да у року од 60 дана изврши избор тужиоца, што је овај и учинио својом одлуком од 18.09.2012. године када је тужилац изабран за судију Основног суда у Крагујевцу. Саслушан као парнична странка тужилац је изјавио да је након доношења одлуке Високог савета судства којом му је престала судијска дужност па све до поновног избора, трпео душевне болове због повреде части и угледа који су настали услед погрешне оцене резултата његовог рада, нарочито из

разлога што је преко средстава јавног информисања, стварано уверење да неизабране судије нису без разлога остале неизабране, а да су евентуалне грешке спорадичне.

Одлучујући о тужбеном захтеву за накнаду нематеријалне штете првостепени суд је нашао да тужиоцу припада право на тражену накнаду нематеријалне штете у износу од 500.000,00 динара јер је Високи савет судства као орган тужене у поступку избора тужиоца за судију, поступао неправилно и незаконито, због чега је одговоран за насталу штету на основу члана 172. Закона о облигационим односима (ЗОО) и да је зато у обавези да му исплати одговарајућу накнаду за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, у висини одмереној на основу члана 200. ЗОО.

Одлучујући о жалби тужене другостепени суд је изразио становиште да тужилац нема право на накнаду нематеријалне штете, са аргументацијом да је одлуку о неизбору тужиоца донео надлежни орган у вршењу своје надлежности из члана 13. Закона о Високом судству, да је у том поступку вршена стручна и вредносна процена пријављених кандидата на основу Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије, због чега по становишту тога суда нема незаконитог поступања органа тужене у смислу члана 172. ЗОО, посебно што такво поступање није имало за циљ повреду части и угледа неизабраног судије.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд закључио да доношење незаконите одлуке о неизбору судија сама по себи не представља узрок чија је последица повреда части, угледа и достојанства личности, а тиме и наносења тих видова нематеријалне штете. Због тога је нужно да се у сваком конкретном случају цени да ли су испуњени услови за постојање штете и да ли постоји основ за њену накнаду. Одлучујући о избору судија Високи савет судства је одлучивао о правима и обавезама судија, чиме се ставио у посебну врсту суда (о чему се изјаснио Европски суд за људска права у тумачењу члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода), па се и на њега примењују правила правичног суђења. Високи савет судства који је по закону орган у чијој надлежности је било да цени испуњеност услова у односу на тужиоца, када је оценио да он не испуњава услове за избор. Међутим, тужилац је заједно са осталим судијама поднео жалбу Уставном суду који је утврдио да је у поступку одлучивања о избору судија, па и тужиоца, дошло до повреде његовог права на правично суђење. Право на правично суђење гарантовано је чланом 32. Устава Републике Србије и чланом 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Устав Србије је право на правично суђење сврстао у људска и мањинска права и слободе уз њихову непосредну примену на основу члана 18. став 1. Због тога се право на правично суђење сврстава у права личности.

Уставни суд је у својој одлуци навео бројне пропусте Високог савета судства при одлучивању, због чега је утврдио повреду права на правично суђење тужиоцу па и осталим судијама који нису изабрани у поступку општег избора судија у 2009. години. То су разлози због којих по оцени овог суда тужилац има право на накнаду нематеријалне штете због повреде права личности.

Иако тужилац није изричито навео да му је повређено то право, он по оцени Врховног касационог суда, има право на накнаду за повреду овог права јер част и углед спадају у појам права личности, у које поред части и угледа као елемената права личности, спадају и сва друга права из члана 6. Европске конвенције о људским правима и основним слободама. Повреда права на правично суђење у овом конкретном случају је отклоњен одлуком Уставног суда и потом новом одлуком Високог савета судства о избору тужиоца за судију, али околности конкретног случаја су такве да тужиоцу и по оцени овога суда припада новчана накнада за претрпљену штету због повреде права личности у износу од 100.000,00 динара, одмерена у складу са чланом 200. ЗОО.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

У осталом делу ревизија тужиоца није основана јер у конкретном случају није утврђено да је у образложеној одлуци као и у иступима представника Високог савета судства било омаловажавања или непоштовања личности тужиоца као судије, нити да је име тужиоца поменуто у било ком контексту. У поступку није утврђено ни да је постојала намера да се тужиоцу нанесе штета, а он је искористио правне лекове који су му стајали на располагању, па је Одлуком Високог савета судства од 18.09.2012. године изабран за судију, чиме му је уз досуђивање накнаде као у изреци ове пресуде, успостављена нарушена психичка равнотежа. Због тога је ревизија тужиоца којом се напада одлука у преосталом делу, одбијена као неоснована.

На основу изложених разлога, одлучено је на основу члана 414. став 1. ЗПП, као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић